

- skærpet fokus på rådighed blandt ikke-forsikrede ledige
- administrativ forenkling
- større overensstemmelse med løn og øvrige overførselsindkomster.

En stor del af brugerne kommer fra bagudbetalte ordninger. Derfor vil det være mere hensigtsmæssigt, hvis kontanthjælpssystemet indrettes, så det passer ind i det system, der i reglen fungerer på arbejdsmarkedet.

På den måde kommer systemet til at svare til eksempelvis arbejdsløshedsdagpenge. En person, der mister sit arbejde, skal umiddelbart i forlængelse heraf melde sig ledig hos A-kassen og tilmeldes AF. I den første tid vil pågældende have penge fra sidste lønudbetaling at leve af, og der optjener pågældende ret til at få udbetalt arbejdsløshedsdagpenge ved periodens udgang, så pågældende har et forsørgelsesgrundlag den efterfølgende periode. Retten til dagpenge indtræder altså principielt fra det øjeblik, den ledige melder sig ledig, men udbetales først, når den ledige har været arbejdsløs en periode, fx en måned. Det er dette princip, som regeringen har fundet hensigtsmæssigt også at anvende i kontanthjælpssystemet, dog uden at der bliver tale om, at kontanthjælpen får en anden karakter, end den har i dag. Kontanthjælp vil således heller ikke med dette forslag komme til udbetaling, hvis ansøgeren på anden vis kan forsørge sig selv.

Et væsentligt argument for, at kontanthjælpen hidtil har været forudbetalt, har været, at retten til kontanthjælp først indtrådte, når pengene fra seneste udbetaling (bagud) af løn, dagpenge eller lignende var opbrugt.

Med bagudbetaling af kontanthjælp skal en person, der får brug for kontanthjælp, i almindelighed henvende sig til kommunen 1 måned før hjælpen kan udbetales. En sædvanlig situation vil være, at en person er blevet afskediget fra en lønnet beskæftigelse. Den løn, der udbetales, vil ideelt set skulle være den efterfølgende måned ud. Efter de foreslåede regler vil pågældende skulle stille sig til rådighed – tilmelde sig kommunen og AF som ledig og vil kunne aktiveres – typisk lige efter sidste arbejdsdag, hvis pågældende ikke har formue. Herefter vil pågældende efter 1 måneds rådighed være berettiget til bagudbetalt kontanthjælp.

Med den mere direkte sammenhæng mellem rådighed, aktivering og udbetaling af kontanthjælp, finder regeringen, at der ikke længere er behov for bestemmelsen om begrænsning af nedsættelsen af den månedlige hjælp med 30 pct. ved udeblivelse fra aktivering eller anden beskæftigelsesmæssig foranstaltning.

Personer, der ikke melder sig i rette tid eller kommer fra forudbetalte ydelser, fx SU, vil typisk ikke

have noget forsørgelsesgrundlag den første måned. Til disse kan der udbetales en midlertidig forsørgelsesydelse – såkaldt engangshjælp. Denne kan maksimalt udgøre 4.231 kr. pr. måned (2002 PL). Beløbet er skattepligtigt. Der udbetales ikke supplerende hjælp efter § 34. Der foreslås - som i dag - en lavere maksimal sats for hjemmeboende.

Det foreslåede beløb svarer til SU-satsen og er som udgangspunkt uden tilbagebetalingspligt, selv om der i princippet er tale om dobbeltforsørgelse, idet hjælpen dækker den samme periode, for hvilken der efterfølgende ydes bagudbetalt kontanthjælp, idet pågældende har stået til rådighed i nævnte periode. Det er væsentligt, at engangshjælpen har et niveau, der dels sikrer pågældendes forsørgelsesgrundlag, dels sikrer at principperne for den bagudbetalte kontanthjælp slår fuldt ud igennem. Således skal ydelsen være på et niveau, der sikrer en hensigtsmæssig adfærd i forbindelse med en social begivenhed.

Det foreslåede beløb er et maksimum, som kommunen skønmæssigt kan nedsætte, hvis det skønnes, at ordningen anvendes uhensigtsmæssigt. Desuden vil den kunne udbetales i mindre rater, jf. § 89, stk. 2.

Kommunen kan nøjes med at udbetale, hvad der svarer til »akut hjælp« efter de sædvanlige – skønmæssige - principper herfor. I ganske særlige tilfælde kan ydelsen gøres tilbagebetalingspligtig – fx ved svig.

Engangshjælpen vil understrege rådighedspligten den første måned, idet man efter denne venteperiode normalt har ret til en højere ydelse, nemlig kontanthjælp. Hjælpen vil understrege den opståede situationens særlige karakter.

Udgangspunktet må i øvrigt være, at en person, der har brug for engangshjælp eller kontanthjælp og fx er i individuel jobtræning og herefter fortsætter på en forudbetalt ydelse, fx SU, vil have ret til at få udbetalt det beskæftigelsestillæg, som jobtræningen udløser, men ikke kontanthjælpen. Således gælder princippet om, at kontanthjælpen ikke kan udbetales, hvis pågældende modtager en ydelse, der skal dække forsørgelsen i samme tidsrum, som kontanthjælpen er beregnet til at skulle dække, eller i øvrigt kan forsørge sig selv stadigvæk.

De personer, der på ikrafttrædelsestidspunktet modtager kontanthjælp, overgår alle til at modtage bagudbetalt kontanthjælp, men med tilbagebetalingspligt for den forudbetalte hjælp, der er udbetalt i måneden op til første udbetaling, hvis pågældende modtager bagudbetalt løn eller overførselsindkomst inden for 1 år efter lovens ikrafttræden. Herefter er den for-